

Pravna pomoć

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters) Grčka

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Svatko tko želi pokrenuti ili je već pokrenuo sudski postupak mora snositi sljedeće troškove:

1. naknade za imenovanje odvjetnika koji će pripremiti i podnijeti zahtjev za pravnu pomoć ili druge pravne lijekove, sudjelovati u sastancima medijacije, prisustvovati sudskim raspravama kao odvjetnik / pravni savjetnik podnositelja zahtjeva u relevantnim postupcima, podnijeti dokumente, predati dokumente za dostavu sudskom izvršitelju (*dikastikós epimelitís*) te dostaviti nalog za izvršenje sudskom izvršitelju radi izvršenja presude
2. troškove dostave pravnih zahtjeva ili drugih pravnih lijekova
3. troškove prijevoda i/ili tumačenja u prekograničnim slučajevima
4. troškove nastale za vještake, ako su ti vještaci imenovani po nalogu suda ili na zahtjev predmetne stranke
5. sudske pristojbe za podnošenje dokumenata i pokretanje ovršnih mjera
6. troškove dodijeljene drugoj stranci.

2 Što je točno pravna pomoć?

Građani imaju pravo zatražiti novčanu pomoć kako bi pokrenuli sudski postupak ili sudjelovali u sudskom postupku koji se vodi protiv njih. Njome se pokriva i pravno zastupanje drugog stupnja, troškovi javnog bilježnika (*symvolaiográfos*) i sudskog izvršitelja te troškove ovrhe.

Sadržaj pravne pomoći u građanskim i trgovačkim predmetima propisan je Zakonom 3226/2004 o pružanju pravne pomoći građanima s niskim primanjima i drugim odredbama, kako su izmijenjene (dalje u tekstu „Zakon“).

Pravna pomoć može se pružiti i imenovanjem odvjetnika koji će osigurati pravni savjet u svrhu rješavanja prekograničnog spora prije nego što se predmet iznese pred sud (članak 10. točka (c) Zakona).

3 Koji su uvjeti za dodjelu pravne pomoći?

U članku 11. Zakona propisano je da svi građani Europske unije mogu imati pravo na pravnu pomoć. Nadalje, državljani trećih zemalja i osobe bez državljanstva koje zakonito borave ili imaju uobičajeno boravište u Europskoj uniji i koji su u mogućnosti dokazati da su ispunjeni relevantni uvjeti mogu dobiti pravnu pomoć.

Pravna pomoć dodjeljuje se ako su ispunjeni uvjeti propisani Zakonom. U skladu s člankom 1. stavkom 2. Zakona osobe čiji godišnji obiteljski dohodak ne prelazi dvije trećine minimalnog godišnjeg osobnog dohotka utvrđenog u Zakonu imaju pravo na pravnu pomoć. U slučaju obiteljskih sporova, dohodak druge stranke u sporu (bračnog druga) na smatra se dijelom dohotka podnositelja zahtjeva.

Posebna pravila primjenjuju se na osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u drugoj državi članici. U

skladu s člankom 10. Zakona, navedeni prag nije obvezan ako podnositelj zahtjeva dokaže da nije u mogućnosti pokriti troškove pravne zaštite zbog razlike u životnim troškovima između njegove zemlje podrijetla i Helenske Republike.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Da, dodjeljuje se za građanske, obiteljske, trgovačke i kaznene postupke.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Postupak je uređen člankom 2. Zakona. Postupak za dodjelu pravne pomoći počinje čim primatelj podnese zahtjev koji sadržava sažetak predmeta postupka ili akta te dokaze o ispunjavanju uvjeta za ostvarivanje pravne pomoći.

Zahtjevu je potrebno priložiti potrebne popratne dokumente, dokaz o imovinskom stanju podnositelja zahtjeva (osobito presliku porezne prijave ili potvrdu načelnika nadležne porezne ispostave da podnositelj zahtjeva nije dužan podnositi prijavu, presliku izjave o imovini, potvrdu o plaćenom porezu, porezni identifikacijski broj podnositelja zahtjeva (*AFM*), potvrde o socijalnoj skrbi, izjave pod prisegom) i dokaz o prebivalištu u skladu s prvim stavkom članka 1. kad je riječ o državljanima treće zemlje.

Zahtjev i popratna dokumentacija moraju se podnijeti najmanje 15 dana prije suđenja ili postupka za koji se traži pravna pomoć. Taj se rok može skratiti u slučaju naknadnog sudskog poziva. Postupak je besplatan i nije potrebno doći s odvjetnikom.

U skladu s člankom 8. stavkom 1. zahtjevi za pravnu pomoć trebali bi se podnijeti mjesno i stvarno nadležnim prvostupanjskim sudovima (*protodikeía*), koji su nadležni za njihovo razmatranje.

Za radnje koje nisu povezane sa sudskim postupkom nadležni sud je okružni građanski sud (*eirinodikeío*) u mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva može podnijeti žalbu na odluku suca, a žalba će se saslušati za vrijeme privremenog postupka (*diadikasía ton asfaltikón métron*). *Prima facie* slučaj dovoljan je da se podneseni zahtjev prihvati i nije potrebna potpuna dokumentacija. Sud ima široku diskreciju za prikupljanje dokaza.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Svi sudovi u Grčkoj imaju poseban ured za pomoć građanima s niskim dohotkom koji imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć za pokretanje postupka. Neki sudovi omogućuju pristup obrascu zahtjeva putem interneta, npr. Okružni građanski sud u Patrasu (*Eirinodikeío Pátras*), vidjeti <https://www.eirinodikeio-patras.gov.gr/nomiki-voithia>.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Podnositelji zahtjeva moraju dostaviti dokaz o imovinskom stanju. Relevantni popratni dokumenti predviđeni su Zakonom (vidjeti 5. pitanje).

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjev treba podnijeti sudu (vidjeti 5. pitanje).

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Kriteriji za ostvarivanje pravne pomoći propisani su Zakonom. Prema članku 1. stavku 2. građani s niskim dohotkom koji imaju pravo na pravnu pomoć oni su čiji godišnji obiteljski dohodak ne prelazi dvije trećine minimalnog godišnjeg osobnog dohotka utvrđenog u Nacionalnom općem kolektivnom ugovoru o radu (*Ethnikí Genikí Syllogikí Sýmvasi Ergasías*). Ako se vodi spor pred nacionalnim sudovima dohodak druge stranke u sporu

ne uzima se u obzir.

Posebni dogovori vrijede ako je mjesto prebivališta ili uobičajenog boravišta osobe koja traži pravnu pomoć u građanskom ili trgovačkom postupku u drugoj državi članici. Prema članku 10. Zakona navedeni prag obiteljskog dohotka nije obavezan ako podnositelj zahtjeva može dokazati da nije u mogućnosti pokriti pravne troškove zbog razlike u životnim troškovima između države članice u kojoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište i Grčke.

Zbog prekogranične prirode zahtjeva pravna se pomoć dodjeljuje i za pokrivanje troškova tumačenja, troškova službenog prijevoda dokumenata potrebnih za rješavanje spora i putnih troškova koje ima podnositelj zahtjeva za osobu koja treba poduprijeti njegov zahtjev i koja mora osobno pristupiti raspravi ako sud odluči da ta osoba u suprotnom ne može sudjelovati u postupku. Pravna pomoć može se pružiti i imenovanjem odvjetnika koji će osigurati pravni savjet u svrhu rješavanja spora prije nego što se predmet iznese pred sud.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Stranka mora predati zahtjev nadležnom sudu (vidjeti 5. pitanje).

Ako sud odobri pravnu pomoć, primatelj ima pravo na pravne usluge iz odgovora na 2. pitanje.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Ovo pitanje uređeno je člankom 5. Zakona. Ako je imenovan odvjetnik, on se bira s popisa koji sastavlja relevantna odvjetnička komora (*dikigorikós sýllogos*). Dežurni odvjetnici (*synígoroi ypiresías*) određuju se abecednim redoslijedom s relevantnog popisa odvjetničke komore, a njihov odabir potvrđuje sud koji dodjeljuje pravnu pomoć. Imenovani odvjetnik može odbiti braniti stranku. Ako odbije, isti sud imenuje drugog odvjetnika.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

U članku 9. Zakona, kako je izmijenjen, navedene su pojedinosti o troškovima koje pokriva pravna pomoć. Vidjeti i odgovore na 1. i 2. pitanje.

Pravna pomoć dodjeljuje se u slučajevima sporazumnog razvoda braka (*synainetikó diazýgio*) i sastoji se od izuzeća od obveze plaćanja nekih ili svih troškova postupka pred javnim bilježnikom, kao i naknade za odvjetnika imenovanog za zastupanje podnositelja zahtjeva pred bilježnikom.

Pravna pomoć ne utječe na obvezu plaćanja bilo kakvih troškova dodijeljenih drugoj stranci.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

To nije predviđeno Zakonom. Moguća alternativa je da nevladine organizacije pokriju druge troškove, prije svega u slučajevima migranata i izbjeglica.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Da. U skladu s člankom 9. stavkom 3. Zakona pravna se pomoć dodjeljuje zasebno za svako suđenje, primjenjuje se na sve sudove bilo kojeg stupnja te pokriva i izvršenje presude.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

U skladu s člankom 4. stavcima 2. i 3. Zakona pravna pomoć se može uskratiti ili ograničiti odlukom nadležnog suca donesenoj po službenoj dužnosti ili na prijedlog javnog tužitelja (*eisangeléas*) ako se utvrdi da uvjeti za dodjelu pomoći nisu bili ispunjeni, više nisu ispunjeni ili su se značajno promijenili. Podnositelji zahtjeva kojima je dodijeljena pravna pomoć na temelju lažnog zahtjeva ili podataka dužni su naknaditi troškove kojih su bili oslobođeni.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

U skladu s člankom 8. stavkom 2. podnositelj zahtjeva može podnijeti žalbu višečlanom prvostupanjskom sudu (*polymelés protodikeío*) na odluku suca okružnog građanskog suda, suca jednočlanog prvostupanjskog suda (*monomelés protodikeío*) ili predsjednika prvostupanjskog suda u roku od pet dana od donošenja odluke. Žalba će se saslušati za vrijeme privremenog postupka (članak 682. i sljedeći Zakona o parničnom postupku (*Kódikas Politikís Dikonomías*)). Žalba se ne može se podnijeti Vrhovnom sudu (*Áreiós Págos*). Novi zahtjev može se podnijeti ako dođe do promjene činjenica (članak 2. stavak 5. Zakona).

17 Može li zahtjev za besplatnu pravnu pomoć imati učinak prekida roka zastare?

Zakon o pravnoj pomoći ne sadržava nikakvu odredbu u tom smislu.

■ Posljednji put ažurirano: 28/02/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.